

برنامه نویسی به زبان

پرل

مرجع کامل

تالیف

مهندس هادی کیامرثی

تمام مثال های موجود در این کتاب با کامپیوتر تست شده اند تا از هر گونه خطا
مبرا باشند با این حال ممکن است باز هم خطاهایی در آن وجود داشته باشد از
کلیه خوانندگان این کتاب ، اساتید و دانشجویان محترم خواهشمندم برای مطلع
کردن مولف از این خطا ها لطفا با ایمیل آدرس زیر تماس بگیرند

hadikiamarsi@gmail.com

لازم به ذکر است کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر برای مولف محفوظ می
باشد و هرگونه کپی برداری و استفاده از محتویات این کتاب به هر نوعی تحت
پیگرد قانونی قرار می گیرد

فصل یازدهم

در این فصل مطالب زیر را خواهید آموخت

خواندن اطلاعات از ورودی

باز و بسته کردن فایل ها

تابع open

تابع sysopen

تابع close

خواندن و نوشتن در فایل ها

عملگر <FILEHANDL>

تابع getc

تابع read

تابع print

کپی کردن فایل ها

تغییر نام یک فایل

حذف یک فایل

تابع tell

تابع seek

دریافت اطلاعات فایل

خواندن اطلاعات از ورودی

برای خواندن یک رشته از صفحه کلید در زبان برنامه نویسی پرل از <STDIN> استفاده می نمایم برای آشنایی بیشتر با این درس به مثال زیر توجه نمایید

```
#!/usr/bin/perl

print "Please Enter Your name?\n";
$name = <STDIN>;
print "Your Name Is $name\n";
```

باز و بسته کردن فایل ها

برای باز کردن فایل ها در زبان برنامه نویسی پرل از دو تابع استفاده می شود که در زیر ساختار دستوری آن ها را مشاهده می نمایید

```
open FILEHANDLE, EXPR
open FILEHANDLE

sysopen FILEHANDLE, FILENAME, MODE, PERMS
sysopen FILEHANDLE, FILENAME, MODE
```

در اینجا نشان گر EXPR نوع حالت (خواندنی ، نوشتنی) باز کردن فایل می باشد

تابع open

برای باز کردن فایل `file.txt` بوسیله تابع `open` برای خواندن اطلاعات آن به روش زیر عمل می نمایم

```
open(DATA, "<file.txt");
```

در اینجا DATA یک اشاره گر فایل می باشد در مثال زیر اطلاعات فایل `file.txt` خط به خط خوانده می شود و در صفحه نمایش چاپ می گردد

```
#!/usr/bin/perl

open(DATA, "<file.txt") or die "Couldn't open file file.txt, $!";

while(<DATA>) {
    print "$_";
}
```

در مثال زیر فایل file.txt در حالت نوشتنی برای نوشتن اطلاعات در این فایل باز گشته است

```
open(DATA, ">file.txt") or die "Couldn't open file file.txt, $!";
```

لازم به ذکر است که در مثال بالا تمام اطلاعات قبلی فایل file.txt پاک می گردد

```
open(DATA, "+<file.txt"); or die "Couldn't open file file.txt, $!";
```

در مثال زیر یک فایل بدون اینکه اطلاعات قبلی آن باز گردد طوری باز می شود که بتوان اطلاعاتی در انتهای آن اضافه نمود

```
open DATA, "+>file.txt" or die "Couldn't open file file.txt, $!";
```

در مثال زیر فایل file.txt به حالت نوشتنی باز می شود به صورتی که اگر فایل file.txt وجود داشته باشد اجازه می دهد اطلاعات را به انتهای آن اضافه نمایم

```
open(DATA, ">>file.txt") || die "Couldn't open file file.txt, $!";
```

در مثال زیر فایل file.txt به حالت نوشتنی باز می شود به صورتی که اگر فایل file.txt وجود داشته باشد اجازه می دهد اطلاعات را به انتهای آن اضافه نمایم

```
open(DATA, "+>>file.txt") || die "Couldn't open file file.txt, $!";
```

برای آشنایی بیشتر با حالت های باز کردن فایل به جدول زیر توجه نمایید

شرح		ردیف
یک فایل را فقط در حالت خواندنی باز می نماید	< or r	1
یک فایل را در حالت نوشتنی باز می نماید و اگر فایل موجود نباشد فایل را ایجاد می نماید	> or w	2
یک فایل را طوری باز می نماید که بشود اطلاعات به انتهای آن اضافه نمود	>> or a	3
یک فایل را در حالت	+< or r+	4

خواندنی و نوشتنی باز می نماید		
یک فایل را در حالت خواندنی و نوشتنی باز می نماید	+> or w+	5
یک فایل را در حالت خواندنی و نوشتنی باز می نماید	+>> or a+	6

تابع sysopen

تابع `sysopen` بسیار شبیه تابع `open()` می باشد با این تفاوت که گزینه هایی اضافی در آرگومان دارد برای تعیین نوع باز کردن فایل . برای آشنایی بیشتر با نحوه کاربرد این تابع به مثال زیر توجه نمایید

```
sysopen(DATA, "file.txt", O_RDWR);
```

- Or to truncate the file before updating -

```
sysopen(DATA, "file.txt", O_RDWR|O_TRUNC );
```

میزان دسترسی به فایلی که توسط این تابع ایجاد می شود در سیستم عامل لینوکس و کلبه سیستم عامل های یونیکس بیس 0x666 می باشد

عملکرد	آرگومان	ردیف
یک فایل را در حالت نوشتنی خواندی باز می نماید	O_RDWR	1
یک فایل را در حالت خواندنی باز می نماید	O_RDONLY	2
یک فایل را در حالت نوشتنی باز می نماید	O_WRONLY	3
یک فایل را ایجاد می کند	O_CREAT	4
یک فایل را طوری باز می نماید تا بتوان به انتهای فایل اطلاعات اضافه نمود	O_APPEND	5

محتوای یک فایل را پاک می نماید	O_TRUNC	6
اگر فایل وجود داشته باشد هرگونه عملیاتی بر روی آن را متوقف می نماید	O_EXCL	7
یک فایل را طوری باز می نماید که به صورت بلاکی قابل دسترسی نباشد	O_NONBLOCK	8

تابع close

تابع close یک اشاره گر فایل را می بندد یا به عبارتی نابود می نماید

```
close FILEHANDLE
close
```

در مثال زیر DATA یک اشاره گر فایل می باشد که توسط تابع close نابود شده است

```
close(DATA) || die "Couldn't close file properly";
```

خواندن و نوشتن در فایل ها

وقتی یک فایل را باز می نمایم برای این است که اطلاعاتی را از فایل یا بخوانیم یا اطلاعاتی در فایل بنویسیم . در قسمت های بعدی بیشتر با روش های خواندن و نوشتن اطلاعات در فایل آشنا می شویم

عملگر <FILEHANDL>

همانطور که در قسمت های قبلی دیدیم برای خواندن اطلاعات از صفحه کلید می توانیم از <STDIN> مانند مثال زیر استفاده نمایم

```
#!/usr/bin/perl
print "What is your name?\n";
```



```
$name = <STDIN>;  
print "Hello $name\n";
```

برای خواندن فایل ها نیز از همین روش می شود استفاده کرد برای روشن شدن موضوع به مثال زیر توجه نمایید

```
#!/usr/bin/perl  
  
open(DATA,"<import.txt") or die "Can't open data";  
@lines = <DATA>;  
close(DATA);
```

تابع getc

تابع getc یک کاراکتر از فایل را می خواند

```
getc FILEHANDLE  
getc
```

در مثال بالا باید به جای FILEHANDLE اشاره گر فایل را قرار دهید

تابع read

تابع read یک بلاک (گروه) از اطلاعات را از فایل می خواند

```
read FILEHANDLE, SCALAR, LENGTH, OFFSET  
read FILEHANDLE, SCALAR, LENGTH
```

در دستور نحوی بالا FILEHANDLE اشاره گر فایل می باشد و SCALAR نقطه ای می باشد که خواندن اطلاعات فایل باید از آنجا شروع گردد در صورتی که گزینه OFFSET وجود نداشته باشد و LENGTH تعداد اطلاعاتی می باشد که باید از فایل خوانده شود و در صورتی که گزینه OFFSET وجود داشته باشد اطلاعات از بعد از OFFSET خوانده می شود .

تابع print

این تابع یک تابع چند کاربردی در زبان برنامه نویسی پرل می باشد یکی از کاربردهای آن که در مثال زیر نشان داده شده است نوشتن اطلاعات در فایل می باشد

```
print FILEHANDLE LIST  
print LIST  
print
```

یکی دیگر از کاربردهای این تابع که در فصل های قبل نیز با آن آشنا شدید چاپ اطلاعات در صفحه می باشد و در مثال زیر نشان داده شده است

```
print "Hello World!\n";
```

کپی کردن فایل ها

در مثال زیر نحوه کپی کردن فایل ها در زبان برنامه نویسی پرل نشان داده شده است

```
#!/usr/bin/perl

# Open file to read
open(DATA1, "<file1.txt");

# Open new file to write
open(DATA2, ">file2.txt");

# Copy data from one file to another.
while(<DATA1>) {
    print DATA2 $_;
}
close( DATA1 );
close( DATA2 );
```

تغییر نام یک فایل

برای تغییر نام یک فایل در زبان برنامه نویسی پرل از تابع `rename` ساخته استفاده می شود . روش استفاده از این تابع در زیر آورده شده است

```
#!/usr/bin/perl

rename ("/usr/test/file1.txt", "/usr/test/file2.txt" );
```

این تابع دو آرگومان می پذیرد آرگومان اول نام و آدرس فایل می باشد که قراره تغییر نام پیدا نماید و آرگومان دوم نام جدیدی می باشد که برای این فایل انتخاب کرده ایم .

حذف یک فایل

برای حذف یک فایل از روی حافظه کامپیوتر در زبان برنامه نویسی پرل از تابع `unlink` ساخته استفاده می گردد روش استفاده از این تابع در زیر آورده شده است

```
#!/usr/bin/perl

unlink ("/usr/test/file1.txt");
```

تابع tell

تابع `tell` موقعیت اشاره گر فایل در هنگام خواندن اطلاعات را به بایت بر می گرداند دستور نحوی آن در زیر آورده شده است و بیاد داشته باشید `FILEHANDLE` اشاره گر فایل می باشد

```
tell FILEHANDLE  
tell
```

تابع seek

تابع `seek` برای تعیین موقعیت اشاره گر فایل برای خواندن فایل بکار می رود

```
seek FILEHANDLE, POSITION, WHENCE
```

در دستور نحوی بالا `FILEHANDLE` اشاره گر فایل می باشد و `POSITION` موقعیت اشاره گر فایل برای خواندن اطلاعات می باشد و `WHENCE` موقعیتی است که از آنجا موقعیت اشاره گر خواندن فایل تعیین می گردد همانطور که در مثال زیر می بینید اگر `WHENCE` مقدار صفر داشته باشد تعیین موقعیت اشاره گر فایل از ابتدای فایل صورت می پذیرد

```
seek DATA, 256, 0;
```

دریافت اطلاعات فایل

در زبان برنامه نویسی پرل تعداد زیادی عملگر وجود دارد که بوسیله آن ها می توانید اطلاعاتی در مورد فایل ها بدست بیاورید در مثال زیر نحوه بکارگیری تعدادی از این عملگرها آورده شده است

```
#!/usr/bin/perl  
  
my $file = "/usr/test/file1.txt";  
my (@description, $size);  
if (-e $file) {  
    push @description, 'binary' if (-B _);  
    push @description, 'a socket' if (-S _);  
    push @description, 'a text file' if (-T _);  
    push @description, 'a block special file' if (-b _);  
    push @description, 'a character special file' if (-c _);  
    push @description, 'a directory' if (-d _);  
    push @description, 'executable' if (-x _);  
    push @description, (($size = -s _) ? "$size bytes" : 'empty');  
    print "$file is ", join(' ', @description), "\n";  
}
```

در جدول زیر لیستی از عملگرهایی که بر روی فایل ها و دایرکتوری ها عمل می نمایند آورده شده است

ردیف	عملگر	توضیح
1	-B	آیا این فایل یک فایل باینری هست ؟
2	-C	آخرین زمان تغییر نود را بر می گرداند
3	-M	آخرین زمان تغییر فایل را بر می گرداند
4	-O	آیا صاحب فایل کاربر واقعی می باشد
5	-R	آیا این فایل برای یوزر واقعی قابل خواندن است ؟
6	-S	آیا یک فایل سوکت می باشد ؟
7	-T	آیا یک فایل متنی می باشد ؟
8	-W	آیا این فایل برای یوزر واقعی قابل نوشتن است ؟
9	-X	آیا برای یوزر واقعی این فایل قابل اجرا است ؟
10	-b	آیا فایل دارای بلاک خاص می باشد
11	-c	آیا فایل دارای کاراکترهای خاص می باشد
12	-d	آیا این فایل یک دایرکتوری هست ؟
13	-e	آیا فایل وجود دارد یا نه ؟
14	-f	آیا یک فایل ساده هست ؟
15	-g	برای فایل <code>setgid</code> آیا بیت وجود دارد یا نه ؟
16	-k	برای فایل تنظیم <code>Sticky</code> شده است یا نه ؟
17	-l	آیا این فایل یک فایل پیوند می باشد یا نه ؟
18	-o	آیا صاحب این فایل یک یوزر موثر است یا نه ؟
19	-p	آیا این فایل یک فایل لوله است ؟
20	-r	آیا این فایل قابل خواندن

می باشد		
اندازه فایل را بر می گرداند	-s	21
می TTY آیا این یک فایل باشد	-t	22
برای فایل تنظیم Setuid شده است	-u	23
آیا این فایل قبل نوشتن می باشد	-w	24
آیا این فایل قبل اجرا می باشد	-x	25
آیا اندازه فایل صفر می باشد؟	-z	26
زمان آخرین دسترسی به فایل را مشخص می نماید	-A	27